

Ontwikkelingsvoorsprong

Signaleren, begeleiden en aanbod

Even voorstellen...

Baukje van Dijk
Mirjam Veldhoven
Marieke Groenewold
Fanny Cattenstart

- Experts
- Moeders van...
- Ervaringsdeskundigen

Programma

- (Zijns)kenmerken
- Belang van (h)erkennen
- Signaleren, de basis
- Begeleiding
- Rijk aanbod / Rijke omgeving

Wat weet je al?

Kind A

- Hevig tijdens spel
- Snel boos
- Wil altijd laatste woord
- Wil altijd nieuwe spelregels toevoegen
- Zit nooit recht op 'n stoel
- Discussieert al veel
- Snel afgeleid

Kind B

- Aandachtig in de kring
- Lief voor andere kinderen
- Vertelt vlot
- Kan al lezen
- Weet veel
- Stelt vragen over leven en dood
- Droomt weg

Vooraf

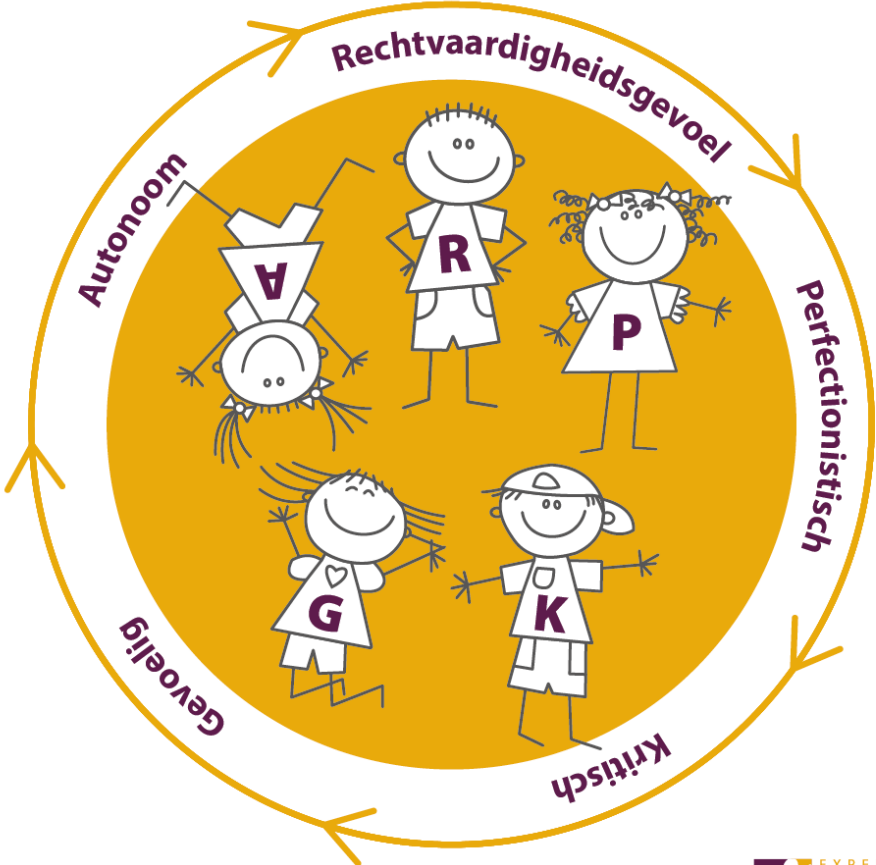
Signaleren ≠ Diagnosticeren

- Alert zijn +
- Aanpak aanpassen

Kenmerken

Zijnskenmerken bij hoogbegaafdheid

De Zijnskenmerken

Perfectionistisch

- Legt de lat hoog, wil het (heel) goed doen
- Heeft moeite met fouten maken en tijdsdruk
- Dingen moeten echt lijken
- Vermijdt taken of raffelt af als perfect niet kan

Begeleidingstips:

- Benoem geen eigenschappen maar gedrag en handelen bij feedback
- Benoem emoties en verwachtingen
- Maak stappen haalbaar en zorg voor succes ervaringen

Gevoelig

- Ervaart emoties intens
- Is gevoelig voor zintuiglijke waarneming en sfeer
- Is alert en bewust van omgeving
- Voelt verschil tussen intentie en uiting

Begeleidingstips:

- Blijf weg bij 'aanstellen'
- Wees echt en oprecht
- Help prikkels te herkennen en ontladen

Kritisch

- Reflecteert en benoemt
- Neemt iets niet zomaar voor waar aan
- Vraagt door en vult aan
- Stelt regels ter discussie

Begeleidingstips:

- Haal de inhoud en de vorm uit elkaar
- Sta open voor wijziging van regels, routines en gewoontes
- Neem tijd voor waarom vragen en maak er gesprekken van

Rechtvaardigheidsgevoel

- Beloofd is beloofd!
- Hecht aan harmonie
- Is trouw aan waarden en moet eerlijk gaan
- Is snel geraakt door onrecht

Begeleidingstips:

- Haal de inhoud en de vorm uit elkaar
- Help hen in hun cirkel van invloed te zijn
- Neem serieus, bespreek emoties en help relativeren

Autonoom

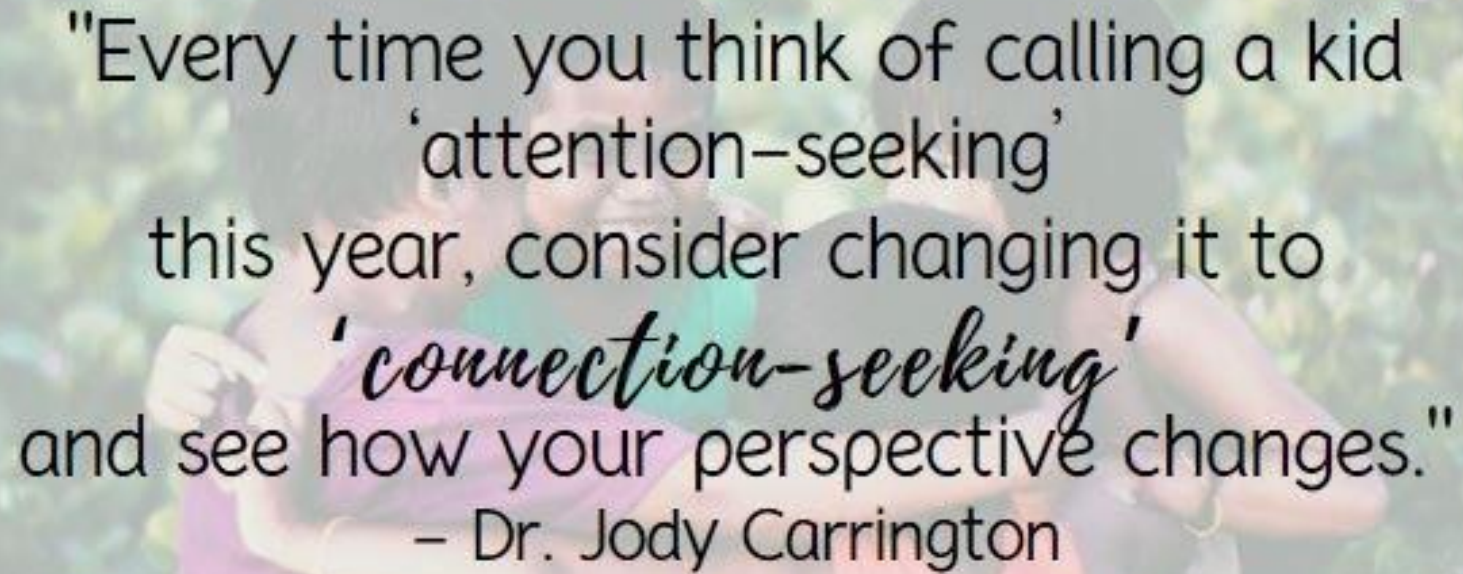
- Wil ruimte voor zelfsturing en eigen keuze
- Leert vanuit eigen behoefte en waarde
- Doet dingen op eigen manier
- Heeft sterke eigen wil

Begeleidingstips:

- Neem serieus, bespreek emoties en help relativeren
- Geef ruimte voor keuze
- Geef open opdrachten

Begeleidingstips algemeen:

- Neem serieus, bespreek emoties en help relativeren → ERKENNEN
- Benoem wat er gebeurt, wat je ziet en wat ze kunnen ervaren zodat ze zelf gaan herkennen
- Leer ruimte te maken voor intensiteit, het mag er zijn
- Wees je bewust van je stemgebruik, houding en andere non-verbale uitingen
- Maak verbinding – wees geïnteresseerd
- Sluit aan en doe mee, bijv. door nieuwsgierig zijn
- Zorg voor een goede relatie met ouders

"Every time you think of calling a kid
'attention-seeking'
this year, consider changing it to
'*connection-seeking*'
and see how your perspective changes."

– Dr. Jody Carrington

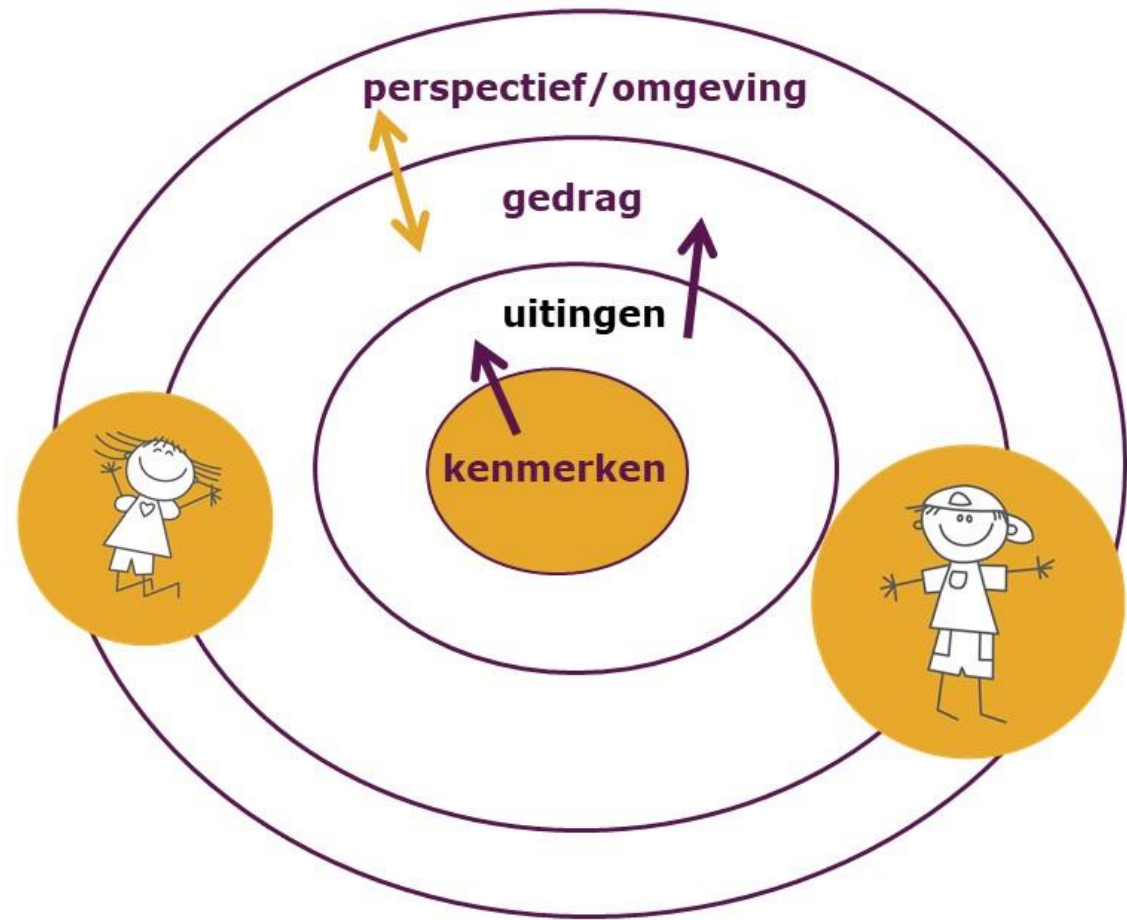
@JodyCarrington

Connection before correction

Jij maakt het verschil

- 1 positieve volwassene t.o.v. x negatieve
- Jij kunt verbinding maken
- Jij kunt herkennen en erkennen
- Jij kunt aanbod passend maken
- Jij kunt buiten de box denken
- Jij kunt afwijken van gebaande paden

De opleidingen van: EXPERTGROEP
ONTWIKKELINGS
VOORSPRONG

<https://opleiding.expertgroepontwikkelingsvoorsprong.nl/>

Kijken achter het gedrag; zijnskenmerken bij hoogbegaafdheid

Rechtvaardigheidsgevoel

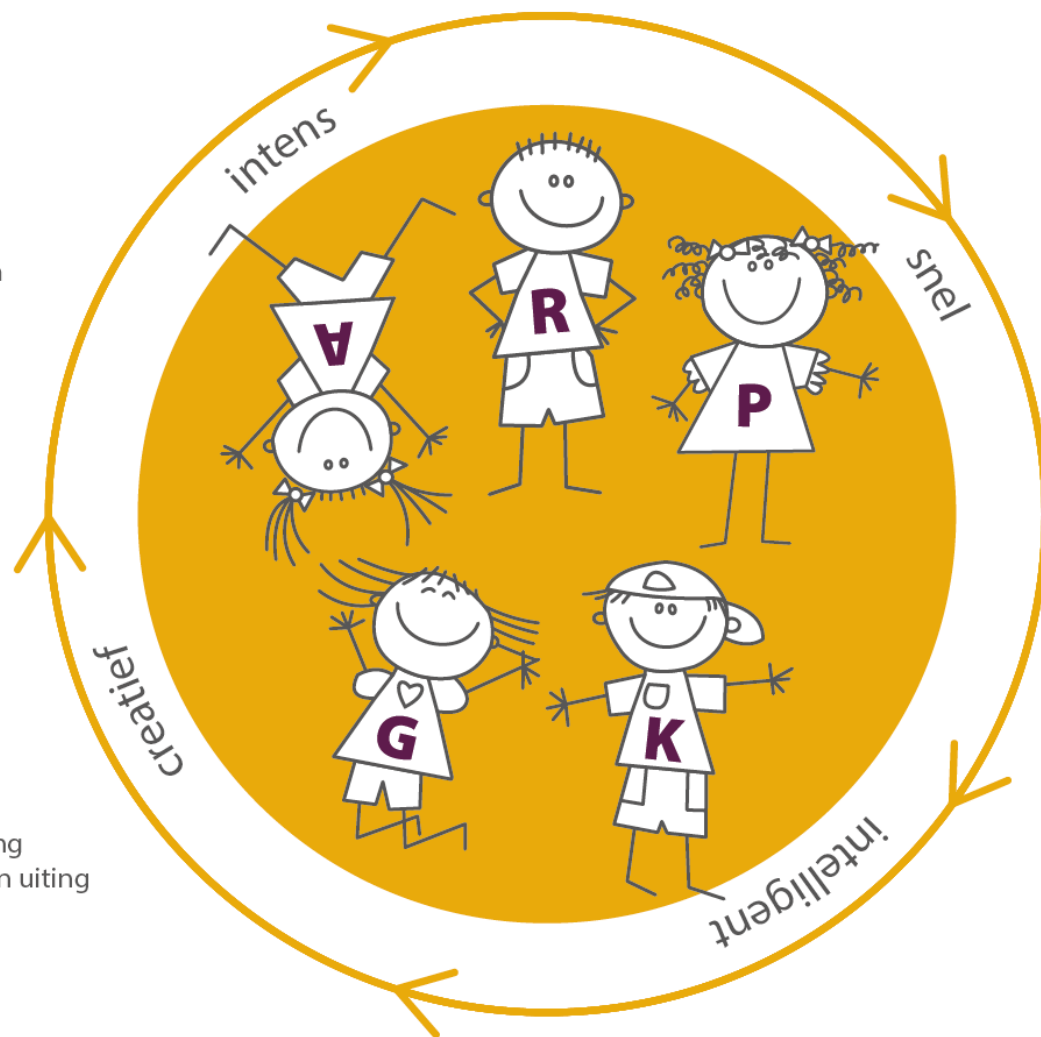
- Beloofd is beloofd!
- Hecht aan harmonie
- Is trouw aan waarden en moet eerlijk gaan
- Is snel geraakt door onrecht

Autonoom

- Wil ruimte voor zelfsturing en eigen keuze
- Leert vanuit eigen behoefte en waarde
- Doet dingen op eigen manier
- Heeft sterke eigen wil

Gevoelig

- Ervaart emoties intens
- Is gevoelig voor zintuiglijke waarneming en sfeer
- Is alert en bewust van omgeving
- Voelt verschil tussen intentie en uiting

Perfectionistisch

- Legt de lat hoog, wil het (heel) goed doen
- Heeft moeite met fouten maken en tijdsdruk
- Dingen moeten echt lijken
- Vermijdt taken of raffelt af als perfect niet kan

Kritisch

- Reflecteert en benoemt
- Neemt iets niet zomaar voor waar aan
- Vraagt door en vult aan
- Stelt regels ter discussie

Vlog: Kijken achter het gedrag

<https://expertgroepontwikkelingsvoorsprong.nl/aanpak-en-aanbod/kijken-achter-het-gedrag/>

Zijnskenmerken bij hoogbegaafdheid

EXPERTGROEP
ONTWIKKELINGS
VOORSPRONG

Vele kenmerkenlijstjes
Hoe toe te passen?

Kenmerken (vanaf) **Peuter**

- A. Waarom-fase: eerder, intenser, geen einde
- B. Woordgrapjes, originele uitspraken grote taalvaardigheid
- C. Intens in gevoelens, emoties, gedachten en zelfsturing
- D. Energie, experimenteerdrang, creatief in denken en doen
- E. Vroeg getalbegrip en goede ruimtelijke oriëntatie
- F. Hecht belang aan regels en afspraken
- G. Perfectionistisch: geen fouten, hoge lat hoog, wil kunnen
- H. Voorkeur voor oudere kinderen
- I. Grote focus bij eigen interesse
- J. Sterk geheugen
- K. Intense, actieve verbeelding, verzonnen vriendjes
- L. Levensvragen

Aan welke kinderen heb je
gedacht?

Het belang van (h)erkennen

Wat gebeurt er als dit
kind wel erkend wordt?

Lekker in je vel
scenario

1. Ontspanning
2. Afname gedrag
3. Creativiteit
4. Drive en
ontdekkingsdrang
5. (Cognitieve) prestaties

Wat gebeurt er als dit
kind niet erkend wordt?

Probleem scenario

1. Ongewenst gedrag
2. Welbevinden in het geding
3. Moeilijkheden in de ontwikkeling / bij leren

Dagelijkse praktijk

Gedrag → Misdiagnose

Ongewenst gedrag → signaal

- ❑ Boos, driftbui, agressie
- ❑ Angstig
- ❑ Druk en onrustig gedrag
- ❑ Veel aandacht vragen
- ❑ Clownesk gedrag
- ❑ Afnemende betrokkenheid/terugtrekken
- ❑ Altijd de baas spelen
- ❑ Hangen aan ouders
- ❑ Voorbeeldig/wenselijk

Hoort niet altijd bij:

- × ADD/ADHD
- × Autisme: Asperger, PDD-NOS
- × OCD/ODD
- × Bipolaire stoornis
- × Angst- of hechtingsstoornis
- × Geen probleem?

Hoe kijk je? (bedenk voor jezelf)

- Vanuit jouw perspectief?
- Met welke overtuigingen en met welke kennis kijk je?
- Vanuit welk model kijk je?
- Ben je echt in contact met het kind en de ouders?
- Waar en wanneer kijk je?

So it looks like

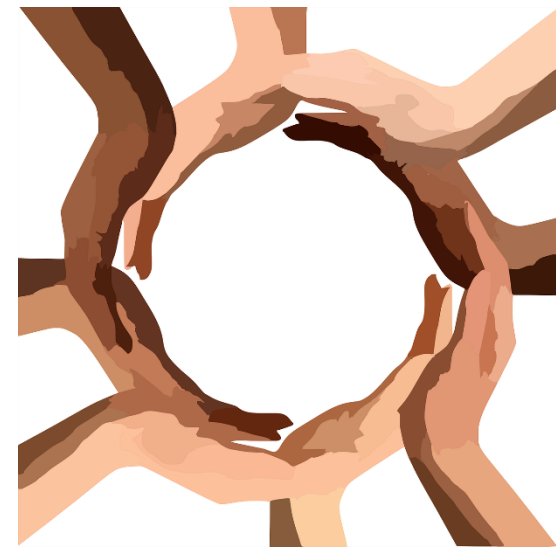
@alongcameabby

Signaleren – de basis

Bronnen

Wie kan je raadplegen

- Kind
- Ouders
- Vorige begeleiders (KDV, PSZ, vorige leerkracht)
- Schoolarts
- Consultatiebureau
- Externen (logopedist, psycholoog, coach, etc)
- Hoogbegaafdheidsdeskundige

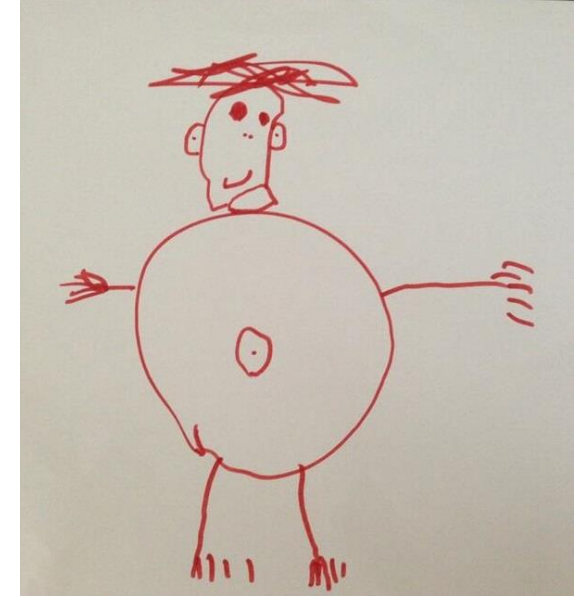
Wat kan je raadplegen

- Informatie uit volgsystemen – doelen/mijlpalen
- Verslagen en rapporten
- Toetsresultaten / CITO's
- IQ test

Hulpmiddelen

Wat kan je inzetten?

- Intake formulier
- Menstekening
- Gesprekken met kind en ouders
- Observatie (van afstand)
- Spelobservatie (met kind aan de slag)
- Signaleringsinstrument
- Vragenlijsten (versnellingswijzer, sociaal)
- Begeleidingsplan / plan van aanpak / zorgplan
- Specialist

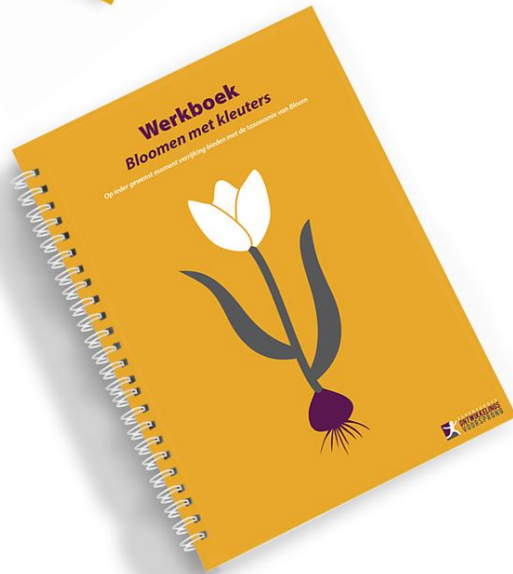

Overdracht peuter naar kleuter

- Pientere Peuters en Knappe Kleuters gebruiken
- Afstemmen 1 procedure maken (onderdeel van beleid)
- Warme overdracht
- Al op bezoek
- Bij elkaar kijken naar / overleg over aanbod en aanpak

De instrumenten van

Zicht op ontwikkelingsvoorsprong (ouders)

In je organisatie

Is er plaats voor voorsprong in mijn organisatie?

wordt ontwikkelingsvoorsprong genoemd in ons pedagogisch werkplan?	
staan er vragen in ons intakeformulier waarmee signalen opgemerkt kunnen worden?	
wordt ontwikkelingsvoorsprong genoemd in onze zorgstructuur?	
geven we ouders informatie over ontwikkelingsvoorsprong?	
is er kennis in huis over dit onderwerp?	
is er materiaal waarmee uitgedaagd kan worden?	
weten we hoe we VE activiteiten uitdagend kunnen maken?	
geeft het volgsysteem ruimte om voorsprong te kunnen registreren?	

Blog: <https://expertgroepontwikkelingsvoorsprong.nl/kinderopvang/aandacht-voor-ontwikkelingsvoorsprong-in-de-kinderopvang/>

Rijk aanbod

Rijk aanbod door middel van

- ❖ Keuze van thema of onderwerp
- ❖ (Thema-) Activiteiten
- ❖ (Spel-) Begeleiding
- ❖ **Rijke omgeving**

Rijke omgeving

Rijke omgeving

- Ontwikkelingsgelijken
- Werkjes
- Hoeken en kanten

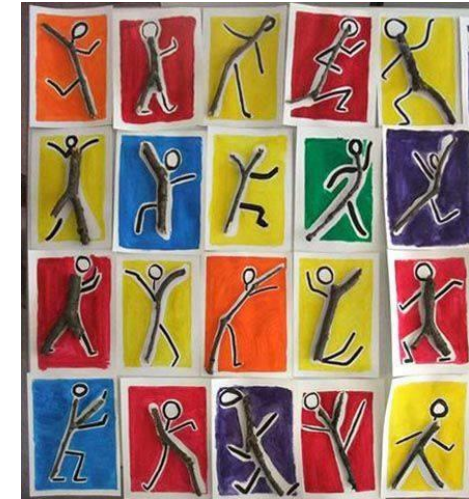

Materialen

Materialen

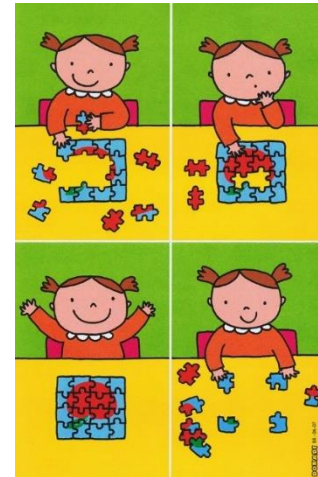
- Ontdekdozen
- Los materiaal
(bouwspullen, doeken, kralen, kosteloos materiaal)
- Prentenboeken
- Gezelschapsspellen
- Logische spellen
- Denkopdrachten
(praatprikkel, denksleutels, probleemstellingen)

Wat heb je al?

Wat heb je al? Wat kan je met?

- Puzzels
- Huis- / Winkelhoek
- Bouwmateriaal

Creatief met materialen

<https://expertgroepontwikkelingsvoorsprong.nl/inspiratie/>

Meer weten? Lees.....

- *Hoogbegaafd; Tessa Kieboom*
- *Mindset; Carol Dweck*
- *Temperamentvolle kinderen; Eva Bronsveld*
- *Een andere kijk op hoogbegaafdheid; Mariken Althuizen*
- *Het uiltje dat (te) knap is; Folkert Oldersma*
- *Draakje Vurig; Josina Intrabartolo*
- *Gewoon Tom; Tom de Boevere*
- *Hoe GEEL weer GEEL werd; Petra Helbers*
- *De stip; Peter H. Reynolds*

Vragen en informatie

Mail: info@expertgroepontwikkelingsvoorsprong.nl

Bel: 06 – 24627585

Nieuwsbrief en [Facebook/expertgroepontwikkelingsvoorsprong](https://www.facebook.com/expertgroepontwikkelingsvoorsprong)

Bedankt voor de aandacht